

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.001.09.2022

Pan
Marian Pieńczewski
Dyrektor Sądu Apelacyjnego
w Gdańsku

Sąd Apelacyjny w Gdańsku
ul. Nowe Ogrody 28/29
80-803 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 15/04 – Sąd Apelacyjny w Gdańsku

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Sąd Apelacyjny w Gdańsku, 80-803 Gdańsk, ul. Nowe Ogrody 28/29, (dalej: „Apelacja Gdańska”, jako dysponent części budżetowej 15/04 ¹ , „Sąd Apelacyjny” – jako dysponent trzeciego stopnia
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marian Pieńczewski, Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, od 1 czerwca 2009 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Małgorzata Szafran, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/36/2022 z 15 lutego 2022 r. 2. Marta Gajewska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/35/2022 z 08 lutego 2022 r.

(akta kontroli str.1-5)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2021, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 15/04 Sąd Apelacyjny w Gdańsku oraz ocena wykonania planu finansowego na 2021 r. Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
Zakres kontroli	<p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– działania związane z windykacją należności,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p> <p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analiza porównawcza wykonania planu dochodów budżetowych,– analiza stanu należności pozostałych do zapłaty,– szczegółowa kontrola windykacji zaległości,– analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,– kontrola prawidłowości dokonanych blokad,– kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,– szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,– kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych,

¹Zgodnie z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1575) Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Gdańsku jest dysponentem budżetu sądów na obszarze apelacji.

²Dz. U. z 2022 r. poz. 623., dalej: ustawa o NIK.

- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 15/04 Sąd Apelacyjny w Gdańsku.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 15/04 – Sąd Apelacyjny w Gdańsku oraz wykonanie planu finansowego Sądu Apelacyjnego w Gdańsku.

Dochody zaplanowane na rok 2021⁴ zostały zrealizowane w 134,4% przez Sąd pełniący funkcję dysponenta części 15/04 i w 200,2% jako dysponenta III stopnia. W Sądzie nadzorowano działania jednostek podległych w celu dochodzenia zaległości i podejmowano działania w celu odzyskania należności budżetu państwa przypadających Sądowi, jako dysponentowi III stopnia.

W wyniku kontroli 40,6% wydatków stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono przypadków niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków. W Sądzie rzetelnie sprawowano nadzór i kontrolę nad wykonywaniem planu finansowego i jednostkami podległymi.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń w sprawie: sprawozdawczości budżetowej⁵, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁶, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁷.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości przy udzieleniu zamówień publicznych nie miały istotnego wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁴ Ustawa budżetowa z 20 stycznia 2021 r. (Dz. U. poz. 190, ze zm.), dalej: ustawa budżetowa.

⁵ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.)

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396 ze zm.).

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731).

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe – windykacja należności

W 2021 r. Apelacja Gdańska zrealizowała dochody budżetowe w kwocie 346 742,0 tys. zł, co stanowiło 134,4% kwoty planowanej w ustawie budżetowej na 2021 r. (257 947,0 tys. zł) oraz 117,6% kwoty dochodów wykonanych w 2020 r. (294 784,3 tys. zł). Największy udział w zrealizowanych dochodach miały wpływy uzyskane w: § 0630 z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego (289 376,8 tys. zł, tj. 83,5% całości dochodów) oraz w § 0570 z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (46 979,2 tys. zł, tj. 13,5%). Zwiększenie zrealizowanych dochodów w porównaniu do ustawy budżetowej wynikało głównie z podwyższenia stawek opłat sądowych w związku z nowelizacją ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych⁹ oraz z większym wpływem spraw oraz wyższymi kwotami uiszczeń zasądzonych grzywien.

(akta kontroli str.950-951)

W 2021 r. Sąd Apelacyjny zrealizował dochody budżetowe w kwocie 9509,3 tys. zł, co stanowiło 200,2% kwoty planowanej (4751,0 tys. zł) oraz 98,4% kwoty dochodów wykonanych w 2020 r. (9659,7 tys. zł). Największy udział w zrealizowanych dochodach miały wpływy uzyskane w § 0630 (6351,9 tys. zł, tj. 66,8% całości dochodów) oraz w § 0700 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych (2300,0 tys. zł, tj. 27,1%).

(akta kontroli str. 571, 591)

Na koniec 2021 r. w Apelacji Gdańskiej należności pozostałe do zapłaty wyniosły 124 320,0 tys. zł i były niższe od stanu należności na koniec 2020 r. o 44 713,4 tys. zł, tj. o 26,5%, głównie w wyniku zmniejszenia o:

- 48 574,4 tys. zł (do kwoty 8519,6 tys. zł, spadek o 85,1%) - Wpłaty z tytułu konfiskaty mienia i przepadku przedmiotów na rzecz Skarbu Państwa (§ 0990),
- 299,3 tys. zł (do kwoty 28 603,2 tys. zł, spadek o 1,0%) - Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego (§ 0630).

Zwiększeniu uległy należności głównie w § 0570¹⁰ o 2874,4 tys. zł (do kwoty 82 788,2 tys. zł, wzrost o 3,6%), § 0950¹¹ o 838,9 tys. zł (do kwoty 2273,6 tys. zł, wzrost o 58,5%) i w § 0970¹² o 229,5 tys. zł (do kwoty 478,4 tys. zł, wzrost o 92,2%).

(akta kontroli str. 950-951)

Zaległości netto na koniec 2021 r. wyniosły 82 590,8 tys. zł i były niższe od stanu zaległości na koniec 2020 r. o 27 852,6 tys. zł, tj. o 25,2% głównie w wyniku zmniejszenia o:

- 31 606,2 tys. zł (do 1503,3 tys. zł, spadek o 95,5%) zaległości z tytułu konfiskaty mienia i przepadku przedmiotów na rzecz Skarbu Państwa (§ 0990),

⁸Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹Dz. U. z 2021 r. poz. 2257 ze zm.

¹⁰Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych.

¹¹Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów.

¹²Wpływy z różnych dochodów.

- 2487,7 tys. zł (do 17.185,1 tys. zł, spadek o 12,6%) zaległości z tytułu wpływów z opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego (§ 0630).
- (akta kontroli str. 950, 952)

Na koniec 2021 r. w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku należności pozostałe do zapłaty wyniosły 22 580,8 tys. zł i były niższe od stanu należności na koniec 2020 r. o 917,7 tys. zł, tj. o 3,9%, głównie w wyniku zmniejszenia o:

- 911,4 tys. zł (do kwoty 22 556,8 tys. zł, spadek o 3,9%) – należności z tytułu pożyczek sędziowskich (§ 0700)
- 3,2 tys. zł (do kwoty 3,5 tys. zł, spadek o 48%) – należności z tytułu odsetek (§ 0920)
- 2,9 tys. zł (do kwoty 10,7 tys. zł, spadek o 21,5%) – należności z tytułu pozostałych wpływów (§ 0970),

Zaległości netto na koniec 2021 r. wyniosły 23,6 tys. zł i były niższe od stanu zaległości na koniec 2020 r. o 6,4 tys. zł (tj. o 3,9%) głównie w wyniku zmniejszenia o:

- 3,3 tys. zł (do kwoty 3,1 tys. zł, spadek o 50,8%) – należności z tytułu odsetek (§ 0920)
- 2,9 tys. zł (do kwoty 10,7 tys. zł, spadek o 21,5%) – należności z tytułu pozostałych wpływów (§ 0970),
- 0,2 tys. zł (do kwoty 9,8 tys. zł, spadek o 2,1%) – należności z tytułu wpłat kar i odszkodowań (§ 0950).

(akta kontroli str. 569)

W 2021 r. w Apelacji Gdańskiej nie zaszły zmiany strukturalne, zmiany zakresu kompetencji ani zmiany kadrowe, które skutkowałyby przejęciem należności od innego podmiotu.

(akta kontroli str. 548)

W Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku nie opracowano procedur umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych.

Dyrektor Sądu wyjaśnił, że w strukturze organizacyjnej Sądu Apelacyjnego nie funkcjonował Wydział Wykonawczy ani Sekcja Egzekucyjna i nie prowadzono ewidencji należności sądowych. W 2021 r. nie wystąpiły przypadki przedawnienia należności i zdaniem Dyrektora nie było potrzeby opracowania procedur związanych z należnościami.

(akta kontroli str. 549)

W 2020 r. kwota należności przedawnionych Sądu (dysponent części 15/04) wyniosła 1446,43 tys. zł. Upiływ terminu przedawnienia spowodowany był nieskuteczną lub przedłużającą się egzekucją komorniczą, wyczerpaniem możliwości wyegzekwowania należności, nieskutecznymi próbami wyegzekwowania wykonania zastępczej kary aresztu.

(akta kontroli str. 956-972)

Badanie dokumentacji dotyczącej dwóch zaległości, na łączną kwotę 20,5 tys. zł (100% zaległości dysponenta trzeciego stopnia na koniec 2021 r.), wynikających z omyłkowo dokonanego przelewu na kwotę 12,3 tys. zł na rachunek osoby fizycznej¹³ i kary umownej na kwotę 10,0 tys. zł, naliczonej na podstawie umowy zawartej pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości a kontrahentem¹⁴, wykazało, że Oddział Finansowy Sądu Apelacyjnego w Gdańsku prowadził systematyczną

¹³ Tytułem zapłaty za fakturę. Płatność winna zostać dokonana na rachunek bankowy kontrahenta jednak ze względu na wdrażanie nowego systemu finansowo-księgowego do kontrahenta został dołączony niewłaściwy numer rachunku bankowego.

¹⁴ Sąd Apelacyjny w Gdańsku był jedynie płatnikiem realizowanej umowy.

kontrolę terminowości zapłaty należności i systematycznie podejmował wobec dłużników czynności zmierzające do wyegzekwowania należności.

(akta kontroli str. 691, 711-805)

W Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku w 2021 r. nie wystąpiły przypadki zawarcia ugody w sprawie spornej należności cywilnoprawnej oraz nie dokonywano umarzania należności i nie podejmowano innych działań (m.in. na podstawie art. 55-64 ustawy o finansach publicznych¹⁵) mających na celu zmianę terminu zapłaty należności.

(akta kontroli str. 811)

W ramach działań nadzorczych wobec podległych i nadzorowanych jednostek monitorowano proces windykacji należności w sądach z obszaru Apelacji Gdańskiej poprzez analizę danych pozyskiwanych z kwartalnych sprawozdań statystycznych NS-1 z wykonania należności sądowych oraz kwartalnych ocen wykonania planu finansowego sądów. Analiza obejmowała przypisy, wykonanie orzeczeń, odstąpienia od windykacji oraz pozostałości na kolejny okres sprawozdawczy w zakresie grzywien karnych, cywilnych, opłat cywilnych, opłat karnych oraz opłat i kosztów w sprawach rodzinnych i nieletnich.

(akta kontroli str. 978-979)

Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, w ramach sprawowanego nadzoru nad podległymi sądami, pismem z 3 kwietnia 2020 r. zwrócił się do Dyrektorów Sądów na terenie Apelacji Gdańskiej o szczegółowe podawanie informacji w kwartalnych ocenach wykonania planu finansowego m.in. w zakresie: wyjaśnienia wzrostu należności sądowych oraz wzrostu przypisu (według stanu na dzień sporządzenia sprawozdania) i rodzaju spraw, których wzrost dotyczy, działań podejmowanych w celu zwiększenia skuteczności ściągальności należności, przyczyn odpisów, należności przedawnionych oraz skuteczności postępowań egzekucyjnych.

(akta kontroli str. 985-986)

Pismem z 7 grudnia 2021 r.¹⁶ przekazano do Ministerstwa Sprawiedliwości informacje, pochodzące z obszaru Apelacji Gdańskiej, w zakresie podejmowanych działań oraz propozycji rozwiązań mających na celu poprawę ściągальności należności sądowych w tym zaległości.

W piśmie wskazano również, że windykacja należności sądowych pozostaje w obszarze działania pionu orzeczniczego i dyrektorzy sądów mieli ograniczone możliwości podejmowania działań poprawiających skuteczność ściągальności należności.

(akta kontroli str. 980-984)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie dochodów i windykacji należności.

Uzyskane dochody Sądu pełniącego funkcję dysponenta części 15/04 oraz dysponenta III stopnia były odpowiednio o 34,4% oraz o 100,2% wyższe od zaplanowanych. Podjęmowano skuteczne działania windykacyjne wobec dłużników oraz prawidłowo sprawowano nadzór nad podległymi sądami z terenu Apelacji Gdańskiej.

¹⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.)

¹⁶ W odpowiedzi na pismo Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej Ministerstwa Sprawiedliwości (znak: DB-I.311.175.2021) z 29 listopada 2021 r. w sprawie ściągальności należności sądowych.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Na 2021 r. w ustawie budżetowej zaplanowano dla Sądu, pełniącego funkcję dysponenta części 15/04 wydatki budżetu państwa w kwocie 1 213 559,0 tys. zł, w trakcie roku plan wydatków został zwiększony o kwotę 46 622,1 tys. zł (o 3,8%) do wysokości 1 260 181,1 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa w Apelacji Gdańskiej w 2021 r. wyniosły 1 259 644,8 tys. zł (100,0% planu po zmianach), z tego 1 249 254,4 tys. zł¹⁷ to wydatki zrealizowane do 31 grudnia 2021 r., a 10 390,5 tys. zł¹⁸ – wydatki, których termin realizacji przedłużono do 30 listopada 2022 r.¹⁹ W porównaniu do 2020 r. wydatki były większe o 62 330,6 tys. zł (o 5,2%), głównie w wyniku zwiększenia wydatków na wynagrodzenia osobowe pracowników (o 48 973,1 tys. zł, w tym wydatki niewygasające w kwocie 234,5 tys. zł), usługi remontowe (o 14 162,4 tys. zł, w tym wydatki niewygasające w kwocie 4130,0 tys. zł) i koszty postępowania sądowego (o 9609,3 tys. zł).

(akta kontroli str. 947-949, 996-999)

W trakcie 2021 r. plan finansowy Apelacji Gdańskiej, jako dysponenta części 15/04, został dwukrotnie zwiększony z rezerw celowych budżetu państwa w łącznej kwocie 98,1 tys. zł, z tego:

- 58,5 tys. zł (z poz. rezerwy celowej 64 - Środki na zadania w obszarze zdrowia)²⁰ na realizację przez ośrodki kuratorskie zadania nr 1²¹ w ramach celu operacyjnego nr 3²² wynikającego z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia na lata 2021-2025,
- 39,6 tys. zł (z poz. rezerwy celowej 56 – Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania)²³ na sfinansowanie w 2021 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dwóch etatów urzędniczych i jednego etatu referendarskiego w Sądzie Rejonowym (dalej: SR) Gdańsk-Północ w Gdańsku oraz wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla jednego etatu urzędniczego i jednego etatu referendarskiego w SR w Bydgoszczy w związku z realizacją postanowień ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych²⁴.

Niewykorzystane środki z 56 pozycji rezerwy celowej w kwocie 31 018 zł²⁵, zostały zgłoszone do blokady planowanych wydatków budżetowych w planie finansowym na rok 2021, a następnie decyzją Ministra Sprawiedliwości z 30 grudnia 2021 r.²⁶ pomniejszono o nie plan finansowy wydatków Apelacji Gdańskiej.

(akta kontroli str. 901-920, 926-930, 1006)

Na 2021 r. w ustawie budżetowej zaplanowano dla Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wydatki budżetu państwa w kwocie 131 813,0 tys. zł, w trakcie roku plan wydatków

¹⁷ Z tego w rozdziałach : 75312 Uposażenie sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenie rodzinne w kwocie 64 390,2 tys. zł i 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego w kwocie 1 172 428,6 tys. zł, 75595 Pozostała działalność 12 377,1 tys. zł i 85195 Pozostała działalność 58,5 tys. zł.

¹⁸ W rozdziale 75502.

¹⁹ Wydatki ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2407).

²⁰ decyzja Ministra Finansów z dnia 20 września 2021r. nr MF/FS2.4143.3.36.2021.MF.3215

²¹ „Realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej.

²² Promocja zdrowia psychicznego

²³ decyzja Ministra Finansów z dnia 14 października 2021r. nr MF/FS2.4143.3.53.2021.MF.4132

²⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 1909.

²⁵ Środki wykorzystano na obsadzenie od 01 grudnia 2021 r. dwóch etatów urzędniczych ze stawką wynagrodzenia niższą od przyznanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości środków oraz obsadzenia pozostałych etatów od stycznia 2022 r.

²⁶ Znak: DB-I.311.2018.2021

został zmniejszony o kwotę 15 642,5 tys. zł (o 11,7%) do wysokości 116 170,5 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku w 2021 r. wyniosły 116 108,5 tys. zł (99,9% planu po zmianach), z tego: 116 108,5 tys. zł to wydatki zrealizowane do 31 grudnia 2021 r., a 2794,7 tys. zł – wydatki, których termin realizacji przedłużono do 30 listopada 2022 r. W porównaniu do 2021 r. wydatki były niższe o 27 940,9 tys. zł (o 19,4%), głównie w wyniku zmniejszenia w § 6050 (wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych) o 38 177,7 tys. zł, tj. o 53,0% i w § 4210 (zakup materiałów i wyposażenia) o 1 350,3 tys. zł, tj. o 33,0%.

(akta kontroli str.606, 628-629)

W 2021 r. plan finansowy Sądu Apelacyjnego w Gdańsku nie został zwiększony środkami z rezerwy ogólnej i rezerw celowych.

(akta kontroli str. 549)

Na strukturę wydatków Sądu, jako dysponenta części 15/04²⁷ według grup ekonomicznych, w 2021 r. składały się: wydatki bieżące²⁸ stanowiące 87,3% wydatków ogółem, świadczenia na rzecz osób fizycznych²⁹ - 6,7%, wydatki majątkowe³⁰ - 5,9 %i wydatki poniesione na współfinansowane projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – 0,1%. Wydatki te zostały wykorzystane zgodnie z planem finansowym. Struktura wydatków według grup ekonomicznych, w Apelacji Gdańskiej w 2021 r. w porównaniu z 2020 r., kształtowała się na podobnym poziomie.

(akta kontroli str. 1000)

Na 2021 r. zaplanowano wydatki Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, w podziale na grupy ekonomiczne, w wysokości 132 062,0 tys. zł. W trakcie roku plan został zmniejszony o 14 027,6 tys. zł do kwoty 118 034,4 tys. zł (tj. o 10,6%).

W 2021 r. wydatki według grup ekonomicznych wyniosły 117 856,2 tys. zł (99,8% planu po zmianach), z tego: 116 108,6 tys. zł stanowiły wydatki zrealizowane do 31 grudnia 2021 r., a 2794,7 tys. zł – wydatki, których termin realizacji przedłużono do 30 listopada 2022 r.

W 2021 r. w Sądzie Apelacyjnym struktura wydatków według grup ekonomicznych przedstawiała się następująco: 6,6% stanowiły wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych, 53,0% wydatki bieżące, 38,9% wydatki majątkowe i 1,5% na współfinansowanie projektów z UE.

W porównaniu z 2020 r., procentowy udział w wydatkach ogółem, zwiększył się w grupach: wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych o 1,4%, wydatków bieżących o 13,6% i wydatków na współfinansowanie projektów z udziałem Unii Europejskiej o 1,1%. Mniejszy udział o 16,1% odnotowano w grupie wydatków majątkowych.

(akta kontroli str. 693)

W Sądzie Apelacyjnym zmiany w strukturze wydatków bieżących w 2021 r. w porównaniu do roku 2020 osiągnęło tendencję wzrostową z 39,4% do 53,0%. Wzrost wydatków wystąpił w paragrafach związanych z: postępowaniami sądowymi (§ 4170, § 4610), z funkcjonowaniem Sądu (§ 4260, § 4280, § 4300, § 4360, § 4410) w wyniku wzrostu cen towarów i usług oraz wzrostu cen nośników energii i związanych z remontami (§ 4270), które obejmowały realizację prac projektowych

²⁷ 1 262 081,8 tys. zł, z tego: 1 251 034,9 tys. zł stanowiły środki wydatkowane do 31 grudnia 2021 r. i 10 390,5 tys. zł wydatki niewygasające.

²⁸ 1 100 604,7 tys. zł, z tego: 1 094 698,8 tys. zł stanowiły środki wydatkowane do 31 grudnia 2021 r. i 5905,9 tys. zł wydatki niewygasające w tym wydatki niewygasające.

²⁹ 85 027,6 tys. zł.

³⁰ 74 012,5 tys. zł, z tego: 69 527,9 tys. zł stanowiły środki wydatkowane do 31 grudnia 2021 r. i 4484,6 tys. zł wydatki niewygasające.

i koncepcyjnych związanych z remontem budynku Sądu Rejonowego w Gdyni, a także wydatków dotyczących naprawy i konserwacji budynków Sądu Apelacyjnego w Gdańsku.

Zmiany w strukturze wydatków majątkowych w 2021 r. w porównaniu do roku 2020 osiągnęły tendencję spadkową z 54,9% do 38,9%. Spadek wydatków wystąpił w § 6050 i był spowodowany zakończeniem inwestycji budowlanych w 2020 r. realizowanych w SR Tczewie oraz w Wejherowie.

(akta kontroli str. 622-623)

Przeciętne zatrudnienie³¹ w części 15/04 – Sąd Apelacyjny w Gdańsku w 2021 r. wyniosło 6684,92³² osób, przy planie po zmianach wynoszącym 7112,91 osób. W porównaniu z rokiem poprzednim było ono większe o 21,44 osób tj. o 0,3% w wyniku:

zwiększenia zatrudnienia:

- osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) o 0,83 osób , tj. o 0,02%),
- asesorowie sądowi (status 07) o 0,24 osób, tj. o 0,4%
- referendarzy sądowych (status 16) o 0,12 osób, tj. o 0,04 %,
- asystenci sędziów i prokuratorów (status 17) o 23,11 osób, tj. o 5,5%

zmniejszenia:

- sądowych kuratorów zawodowych (status 05) o 2,62 osób, tj. o 0,4%,
- sędziowie i prokuratorzy (status 09) o 0,09 osób, tj. o 0,01%.
- specjalistów opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów (status 18) o 0,15 osób, tj. o 0,2%

W 2021 r. w części 15/04 – Sąd Apelacyjny w Gdańsku środki wydatkowane na wynagrodzenia³³ wyniosły 668 032,7 tys. zł i w porównaniu do 2020 r. było wyższe o 47 941,3 tys. zł (tj. o 7,7 %). Środki finansowe wydatkowane na wynagrodzenia były niższe od kwot zaplanowanych o 413,7 tys. zł, tj. o 0,07 %.

(akta kontroli str. 938-939, 954)

Przeciętne zatrudnienie³⁴ w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku w 2021 r. wyniosło 273,37 osób (z tego: 193,76 osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, 49,94 – sędziowie i 26,67 – asystenci sędziów).

W porównaniu z rokiem poprzednim było ono wyższe o 11,0 pełnozatrudnionych (tj. o 4,2%), w wyniku: zwiększenia w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń o 4,81 pełnozatrudnionych (3,1%), sędziów o 4,02 pełnozatrudnionych (o 8,8%) i asesorów sądowych o 1,17 pełnozatrudnionych (tj. 4,1%).

Wynagrodzenia ogółem w 2021 r. wynoszące 30 983,3 tys. zł, w porównaniu do 2020 r., były wyższe o 3641,8 tys. zł, tj. o 13,3% i zwiększyły się w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń o 10,3% (do 17 306,5 tys. zł), sędziów o 1,5% (do 11 219,6 tys. zł), i asesorów sądowych o 1,5% (do 2457,2 tys. zł).

³¹ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³² Z tego: [1] osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) – 3967,70 pełnozatrudnionych; [2] sądowi kuratorzy zawodowi (status 05) – 715,22 pełnozatrudnionych; [3] asesorowie sądowi (status 07) – 59,39 pełnozatrudnionych; [4] sędziowie i prokuratorzy (status 09) – 1136,20 pełnozatrudnionych; [4] referendarze sądowi (status 16) – 295,05 pełnozatrudnionych; [5] asystenci sędziów (status 17) – 442,12 pełnozatrudnionych oraz [6] specjaliści opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów (status 18) – 69,24 pełnozatrudnionych.

³³ Według Rb-70 – Sprawozdania o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za IV kwartał 2021 r. (obejmującego okres od początku roku do 31 grudnia 2021 r.).

³⁴ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Wydatki Sądu na wynagrodzenia bezosobowe (§ 4170) w 2021 r. wyniosły 238,1 tys. zł³⁵ i w porównaniu do 2020 r. były wyższe o 19,7 tys. zł, tj. o 9,0%.

(akta kontroli str. 552-553, 606, 638)

Badanie wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w kwocie 46 035,4 tys. zł³⁶, stanowiących 40,6% wydatków ogółem poniesionych w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku w 2021 r. wykazało, że służyły one realizacji zadań i celów Sądu oraz że dokonano ich zgodnie z planem finansowym, zawartymi umowami i w terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań.

Wydatki z budżetu środków europejskich przeznaczono na współfinansowanie programów: „Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020 – projekt: Centralizacja i wdrożenie platformy zarządzania usługami IT PZU” i „Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014 – 2020 – projekt: Elektroniczny Krajowy Rejestr Sądowy e-KRS”.

Wydatki poniesione w ramach w/w projektów dotyczyły umów centralnych, zawartych przez Ministerstwo Sprawiedliwości, ze wskazaniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, jako płatnika tych faktur³⁷.

(akta kontroli str. 550, 1032-1034)

Dla Sądu, jako dysponenta III stopnia, na 2021 r. zaplanowano wydatki majątkowe w kwocie 31 817,0 tys. zł³⁸. W trakcie roku plan wydatków majątkowych został zwiększony o kwotę 13 975,10 tys. zł³⁹ (o 44,9%) do wysokości 45 792,1 tys. zł⁴⁰.

Wydatki majątkowe w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku w 2021 r. wyniosły 45 788,3 tys. zł⁴¹ (z tego: 43 162,2 tys. zł⁴² to wydatki zrealizowane do 31 grudnia 2021 r., a 2626,1 tys. zł⁴³ – wydatki, których termin realizacji przedłużono do 30 listopada 2022 r.) i były niższe od wydatków z tego tytułu zrealizowanych w 2020 r. o 33 650,3 tys. zł (o 42,4%).

W 2021 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku realizował:

- dwa zadania inwestycyjne (§ 6060), na które wydatkowano łącznie 33 800,5 tys. zł, z tego: 550,0 tys. zł dotyczyło zadania pn.: „Rozbudowa i przebudowa Sądu Rejonowego w Gdyni” i 33 250,5 tys. zł zadania pn. „Budowa budynku Sądu Rejonowego w Toruniu”,

³⁵ Z tego 1,2 tys. zł – umowa zawarta przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku na badanie natężenia awaryjnego, 236,9 tys. zł – umowy związane z postępowaniem sądowym (wynagrodzenie biegłych, tłumaczy i kuratorów sądowych).

³⁶ Z tego: 17 wydatków bieżących jednostek budżetowych na łączną kwotę 10 170,3 tys. zł, jeden wydatek z budżetu środków europejskich na kwotę 97,1 tys. zł i 12 wydatków majątkowych na łączną kwotę 35 768,0 tys. zł. Badaniem objęto wydatki dokonane na podstawie 30 dowodów księgowych na łączną kwotę 46 035,4 tys. zł dobranych losowo z zastosowaniem metody monetarnej MUS (metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji), odpowiadających pozapłacowym wydatkom bieżącym jednostki budżetowej i wydatkom majątkowym, po ich pomniejszeniu o wydatki poniżej 1,0 tys. zł.

³⁷ Protokoły odbioru dotyczące wykonania zawartych umów były podpisywane przez osoby odpowiedzialne za realizację projektów w Ministerstwie Sprawiedliwości a płatność na poziomie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku odbywała się na podstawie faktur oraz pism skierowanych z Ministerstwa Sprawiedliwości o dokonanie płatności w ramach wskazanego Programu.

³⁸ Z tego: 30 250,0 tys. zł w § 6050 i 1567,0 tys. zł w § 6060.

³⁹ Z tego 3550,5 tys. zł w § 6050 i 10 424,6 tys. zł w § 6060

⁴⁰ Z tego: 33 800,5 tys. zł w § 6050 i 11 991,6 tys. zł w § 6060

⁴¹ Z tego: 33 800,5 tys. zł w § 6050 i 11 987,8 tys. zł w § 6060

⁴² Z tego w rozdziałach : 75312 Uposażenie sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenie rodzinne w kwocie 64 390,2 tys. zł i 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego w kwocie 1 172 428,6 tys. zł, 75595 Pozostała działalność 12 377,1 tys. zł i 85195 Pozostała działalność 58,5 tys. zł.

⁴³ W rozdziale 75502.

- 36 zadań (zakupów inwestycyjnych § 6060) - do 31.12.2021 r. wydatkowano 9361,7 tys. zł⁴⁴ a 2626,1 tys. zł stanowiły wydatki, których termin realizacji przedłużono do 30 listopada 2022 r.

(akta kontroli str. 609-627, 708-710)

Na koniec 2021 r. zobowiązania Apelacji Gdańskiej wyniosły 65 781,0 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. były niższe o 253,4 tys. zł (o 0,4%). Składały się na nie głównie zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (48 206,4 tys. zł) i kosztów postępowań sądowych (4072,6 tys. zł). Na koniec 2021 r. w Apelacji Gdańskiej nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 935-936, 947-949)

Na koniec 2021 r. zobowiązania Sądu Apelacyjnego (wykazane w sprawozdaniu Rb-28 na podstawie ewidencji księgowej) wynosiły 3946,2 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. były wyższe o 457,8 tys. zł (tj. o 13,1%). Składały się na nie głównie zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (2212,4 tys. zł) i zakupu usług pozostałych (1053,7 tys. zł). Na koniec 2021 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. W 2021 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku nie poniósł wydatków z tytułu odsetek od nieterminowych płatności.

(akta kontroli str. 628, 694-695)

Pismem z 26 listopada 2021 r.⁴⁵ Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wystąpił z wnioskiem do Dyrektora Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej Ministerstwa Sprawiedliwości o ujęcie zadań do wykazu kwot wydatków Apelacji Gdańskiej, które nie wygasają z upływem 2021 roku. Łączna kwota zgłoszonych środków wyniosła 10.390,5 tys. zł, z tego:

- 280,5 tys. zł⁴⁶ z przeznaczeniem na dodatkowy fundusz motywacyjny⁴⁷,
- 5625,4 tys. zł z przeznaczeniem na wydatki bieżące, z tego:
 - 892,6 tys. zł w § 4210 - dostawa sprzętu informatycznego na potrzeby sądów powszechnych Apelacji Gdańskiej⁴⁸;
 - 339,0 tys. zł w § 4210 - dostawa urządzeń drukujących na potrzeby sądów powszechnych Apelacji Gdańskiej⁴⁹,
 - 60,3 tys. zł w § 4210 - umowa na zakup komputerów dla SR w Tczewie⁵⁰,
 - 178,3 tys. zł w § 4210 - dostawa elektronicznych wokand na potrzeby sądów powszechnych Apelacji Gdańskiej⁵¹,
 - 4130,0 tys. zł w § 4270 - umowa⁵² na "Przebudowę budynku położonego w Starogardzie Gdańskim przy ul. Jana Sobieskiego nr 6a

⁴⁴ Zakupy inwestycyjne sprzętu informatycznego w kwocie 3677,9 tys. zł, oprogramowania 1237,0 tys. zł, oprogramowania (zakupy centralne, opłacane przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku) w kwocie 623,1 tys. zł i pozostałe zakupy inwestycyjne w kwocie 3823,7 tys. zł.

⁴⁵ Znak D.015.1.40.2021.

⁴⁶ z tego: 234,5 tys. zł w § 4010; 40,4 tys. zł w § 4110 i 5,6 tys. zł w § 4120.

⁴⁷ w wysokości 6% obliczonego dla wszystkich dyrektorów i zastępców dyrektorów sądów apelacji gdańskiej wraz z pochodnymi zgodnie z decyzją o przeniesieniu wypłaty dodatkowego funduszu motywacyjnego dla wszystkich dyrektorów sądów na przyszły rok budżetowy - art. 46a ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. poz. 1901)

⁴⁸ postępowanie nr I.391.8.2021 – możliwa realizacja dostaw urządzeń w styczniu 2022 roku ze względu na zadeklarowane terminy realizacji zawarte w treści złożonych przez Wykonawców ofert.

⁴⁹ postępowanie nr I.391.11.2021 - możliwa realizacja dostaw urządzeń w styczniu 2022 roku z uwagi na utrudnienia w dostępności urządzeń zgłaszane przez Wykonawców.

⁵⁰ umowa I.391.7.2020 – termin dostawy przesunięto na styczeń 2022 r. ze względu na pandemię Covid-19 i wystąpienie braków podzespołów do produkcji, przerwy łańcuch dostaw oraz ograniczenia transportowe na granicy.

⁵¹ postępowanie nr I.391.9.2021 - zadeklarowany termin zawarty w treści złożonych przez Wykonawców ofert wskazywał, że realizacja dostaw urządzeń możliwa była na przełomie grudnia 2021 roku i stycznia 2022 roku

⁵² nr I.391.1.2021 z 27.05.2021 r.

na potrzeby Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim oraz Ośrodka Kuratorskiego przy SR w Starogardzie Gdańskim"⁵³.

- 25,2 tys. zł w § 4300 - umowa na pełnienie funkcji Inspektora Nadzoru nad realizacją zadania pn. "Modernizacja instalacji klimatyzacji budynku Sądu Rejonowego w Łławie ul. Mikołaja Kopernika 4B, Łława - segment A i B budynku sądu"⁵⁴.
- 4484,6 tys. zł z przeznaczeniem na wydatki majątkowe, z tego :
 - 359,2 tys. zł w § 6050 - zadanie inwestycyjne "Termomodernizacja budynku wraz z wbudowaniem szybu dźwigowego i montażem dźwigu osobowego przystosowanego do obsługi osób niepełnosprawnych w budynku Sądu Okręgowego w Słupsku przy ul. Stary Rynek 2"⁵⁵,
 - 2508,6 tys. zł w § 6060 - dostawa sprzętu informatycznego na potrzeby sądów powszechnych apelacji gdańskiej⁵⁶,
 - 153,5 tys. zł w § 6060 - umowa na dostawę dwóch kompletów urządzeń klimatyzacyjnych do serwerowni dla Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, o/Elbląg⁵⁷,
 - 80,0 tys. zł w § 6060 - zakup samochodu osobowego dla Sądu Okręgowego w Toruniu⁵⁸,
 - 1383,3 tys. zł - umowy zawierane przez Dyrektorów SR⁵⁹ wynikające z upoważnienia Dyrektora Sądu Apelacyjnego na realizację zadań w zakresie pozostałych środków trwałych⁶⁰.

(akta kontroli str. 883-890)

W Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku wartość zadań, które nie zostały zrealizowane w 2021 i przeniesione zostały do realizacji na 2022 r. wyniosła łącznie 2794,7 tys. zł, z tego:

- 12,4 tys. zł z przeznaczeniem na dodatkowy fundusz motywacyjny⁶¹,
- 156,2 tys. zł (w § 4210), z tego: dostawa urządzeń drukujących na potrzeby sądów z obszaru Apelacji Gdańskiej (8,0 tys. zł) i dostawa sprzętu informatycznego (148,2 tys. zł),
- 2626,1 tys. zł (w § 6060), z tego: dostawa sprzętu informatycznego (1089,3 tys. zł), dostawa dwóch kompletów urządzeń klimatyzacyjnych (153,5 tys. zł) i 1.383,3 tys. zł z przeznaczeniem na umowy zawierane przez Dyrektorów SR wynikające z upoważnienia Dyrektora SA na realizację zadań w zakresie pozostałych środków trwałych.

(akta kontroli str. 814)

Dyrektor Sądu wyjaśnił, że zadania przeniesione do realizacji na 2022 r. były zadaniami wprowadzonymi w trakcie roku budżetowego a zadeklarowane terminy

⁵³ ze względu na opóźnienia w terminach dostaw materiałów budowlanych a także absencję pracowników i wykonawców z powodu zachorowań związanych ze stanem epidemii zaplanowana kwota wykonania robót będąca w dyspozycji Sądu Rejonowego w Starogardzie Gd. nie została wydatkowana w całości w 2021 r

⁵⁴ nr Adm.265-28/2021 z 22.10.2021 r. - Umowa stanowiła uzupełnienie umowy z § 6060 o tym samym tytule.

⁵⁵ Z powodu niezakończenia prac w terminie przez Wykonawcę zadania inwestycyjnego oraz sporu trwającego pomiędzy Wykonawcą a podwykonawcami dostaw w zakresie realizacji płatności, co skutkowało brakiem możliwości uzyskania dokumentacji do dokonania odbioru przedmiotowego zadania w 2021 r.

⁵⁶ Z uwagi na zadeklarowane terminy realizacji zawarte w treści złożonych przez Wykonawców ofert, realizacja dostaw urządzeń stała się możliwa w styczniu 2022 r., a spowodowane było opóźnieniami w łańcuchu dostaw wynikających z epidemii Covid-19.

⁵⁷ termin realizacji umowy wyznaczono na 27 grudnia 2021 r. ale został przedłużony ze względu na problemy z ograniczeniem produkcji, niedostępnością części oraz objęciem pracowników kwarantanną.

⁵⁸ opóźnienie dostawy wynikało z sytuacji pandemicznej.

⁵⁹ z upoważnienia Dyrektora Sądu Apelacyjnego.

⁶⁰ m.in. na zakup montaż i uruchomienie: systemu kontroli dostępu i rejestracji czasu pracy w SR Gdańsk-Północ, SR Malbork, SR w Starogardzie Gdańskim, klimatyzacji dla SR Łława i centrali telefonicznej w SR w Malborku. Opóźnienia w realizacji umów spowodowane były m.in. przesunięciem przez dostawcę terminu dostaw, obostrzeniami związanymi z pandemią i brakiem dostępności części zamówienia.

⁶¹ Z tego: 10,4 tys. zł w § 4010, 1,8 tys. zł w § 4110 i 0,3 tys. zł w § 4120.

realizacji przypadają na styczeń 2022 r. Sytuacja ta spowodowana była opóźnieniami w łańcuchu dostaw ze względu na epidemię COVID-19. Zdaniem Dyrektora stopień realizacji zadań, na dzień zakończenia kontroli; wynosił około 90% i nie występowało zagrożenie niezrealizowania powyższych zadań.

(akta kontroli str. 814)

Pismem z 26 października 2021 r. Minister Sprawiedliwości przekazał informację o kwotach wydatków przyjętych dla Apelacji Gdańskiej w ramach nowelizacji ustawy budżetowej na 2021 r.⁶². Dodatkowe środki w łącznej kwocie 25 949,0 tys. zł zostały zabezpieczone w § 4010 w podziale na poszczególne grupy pracownicze (21 690,0 tys. zł)⁶³, w § 4110 (3728,0 tys. zł) i § 4120 (531,0 tys. zł) z przeznaczeniem na dodatki motywacyjne.

Ponadto zwiększono wydatki w § 4610 o kwotę 988 tys. zł i zmniejszono w § 3110⁶⁴ o 3000,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 896-900)

W Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku w ramach nowelizacji ustawy budżetowej na 2021 r. dokonano zmian w planie wydatków o kwotę 801 426 tys. zł, z tego:

- zwiększono w § 4010 o 996,6 tys. zł, w § 4110 o 170,8 tys. zł i w § 4120 o 24,0 tys. zł,
- zmniejszono w § 3110 o kwotę 390,0 tys. zł.

Dyrektor wyjaśnił, że dodatkowe środki otrzymane w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej zostały wydatkowane do końca 2021 r. z przeznaczeniem na wypłatę niestałych składników wynagrodzeń o charakterze motywacyjnym w grupach urzędników, asystentów i innych pracowników. Natomiast środki przeznaczone na wypłatę 6% funduszu motywacyjnego dla Dyrektora, stanowiące wydatki niewygasające 2021 r., zostaną wydatkowane w 2022 r.

(akta kontroli str. 815)

W 2021 r. Sąd udzielił 11 zamówień publicznych z zastosowaniem ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁶⁵ (dalej: „pzp”), których łączna wysokość wyniosła 12 451,9 tys. zł netto⁶⁶ oraz dwóch zamówień na podstawie art. 11 ust. 5 pkt 8 ww. ustawy, tj. z wyłączeniem jej zastosowania, w łącznej wysokości 44 314,8 tys. zł netto. Ponadto w okresie objętym kontrolą Sąd udzielał zamówień, których wartość nie przekraczała wskazanej w art. 2 ust. 1 pkt 1 pzp kwoty 130,0 tys. zł bez podatku od towarów i usług.

(akta kontroli str. 59-103)

Badaniem objęto próbę dwóch wybranych celowo postępowań o udzielenie zamówień publicznych, tj. jednego udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego⁶⁷, o którym mowa w art. 132 pzp oraz jednego w trybie zapytania ofertowego⁶⁸, o którym mowa w § 5 ust. 3 Zarządzenia⁶⁹, którego wartość nie przekracza 130 000 zł.

W zakresie zastosowania właściwego trybu postępowania, prawidłowego wyboru wykonawcy i udzielenia zamówienia przeprowadzone postępowania zostały

⁶² Dz. U. poz. 1900.

⁶³ Z tego w poszczególnych grupach pracowniczych: 380 tys. zł (grupa 18 – specjaliści Opiniodawczego Zespołu Sądowych Specjalistów, 14 271 tys. zł (grupa 1 – urzędnicy), 1061 tys. zł (grupa 1 – inni pracownicy), 1708 (grupa 17 – asystenci) i 4270 tys. zł (grupa 5 – kuratorzy).

⁶⁴ Świadczenia społeczne.

⁶⁵ Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.

⁶⁶ Z tego wydatki poniesione w 2021 r. wyniosły 6807,9 tys. zł.

⁶⁷ Zamówienie na rozbudowę środowiska kopii zapasowych wraz z dostawą licencji do zabezpieczenia danych na potrzeby Sądu Apelacyjnego w Gdańsku o wartości 2790,0 tys. zł netto.

⁶⁸ Zamówienie na wykonanie ekspertyzy dotyczącej możliwości dostosowania istniejącego kompleksu budynków na potrzeby SR Gdańsk-Północ oraz Archiwum Apelacji Gdańskiej o wartości 129,5 tys. zł netto.

⁶⁹ Zarządzenie nr D.0103.2.2021 Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie zasad, formy i trybu udzielania zamówień publicznych w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku, (dalej: zarządzenie).

przygotowane i przeprowadzone zgodnie z: wymogami pzp, przepisami wykonawczymi do pzp oraz regulacjami wewnętrznymi Sądu – postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego, a w przypadku zamówienia niepodlegającego przepisom pzp zgodnie z ww. zarządzeniem. W postępowaniach stosowano zasadę zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców. W postępowaniu niepodlegającym przepisom pzp w zestawieniu ofert w pkt 7 Dokumentacji postępowania, jako oferenta wskazano wykonawcę, który nie złożył oferty, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Po zakończeniu realizacji zamówienia udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego nie dochowano terminu zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych (dalej: BZP) ogłoszenia o wykonaniu umowy, o którym mowa w art. 448 pzp, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Realizacja zamówień w zakresie przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawcy była zgodna z treścią zawartych umów, a poniesione z tytułu realizacji zamówień wydatki służyły realizacji zadań Sądu.

(akta kontroli str.7-58, 171-547)

Sąd zapewnił terminowe sporządzenie planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2021 r. oraz jego zamieszczenie wraz z aktualizacjami w BZP oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Ww. dokumenty były zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień⁷⁰. Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2021 r. zostało przekazane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 24 lutego 2022 r., tj. zgodnie z art. 82 ust. 2 pzp.

(akta kontroli str.104-170)

Sąd, jako dysponent części 15/04 sprawował nadzór i kontrolę nad podległymi sądami m.in. poprzez przeprowadzenie dziewięciu kontroli w podległych sądach dotyczących realizacji wydatków budżetowych lub wykonania budżetu i jednej kontroli uproszczonej.

W 2021 r. przeprowadzono 10 kontroli⁷¹, w wyniku których stwierdzono łącznie 57 nieprawidłowości. Skontrolowane sądy przekazały informacje o podjętych działaniach i stanie realizacji zaleceń/wniosków.

(akta kontroli str. 1013-1016)

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Na 2021 r. zaplanowano dla Sądu, pełniącego funkcję dysponenta części 15/04 wydatki budżetu środków europejskich w kwocie 249,0 tys. zł, w trakcie roku plan został zwiększony o kwotę 1651,8 tys. zł (o 663,4%.) do wysokości 1900,8 tys. zł. Wydatki budżetu środków europejskich w Apelacji Gdańskiej w 2021 r. wyniosły 1780,6 tys. zł⁷² (93,7% planu po zmianach) i w porównaniu do 2020 r. wydatki były większe o 1204,7 tys. zł (o 209,2%).

(akta kontroli str. 953, 944-945)

Na 2021 r. w ustawie budżetowej zaplanowano dla Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wydatki budżetu środków europejskich w kwocie 249,0 tys. zł, w trakcie roku plan został zwiększony o kwotę 1615,0 tys. zł (o 648,6%.) do wysokości 1864,0 tys. zł

⁷⁰ Dz.U. z 2020 r. poz. 2362.

⁷¹ dziewięć zwykłych: SR w Toruniu, SR w Kwidzynie, SR w Gdyni, SR w Tczewie, SR w Inowrocławiu, SR w Ostródzie, SR we Włocławku, SR w Człuchowie, SR w Słupsku i jedną uproszczoną SR w Wejherowie

⁷² Z tego: 1.187,1 tys. zł - Program Operacyjnego Polska Cyfrowa i 593,5 tys. zł - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

W 2021 r. wydatki budżetu środków europejskich w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku wyniosły 1747,6 tys. zł⁷³ (93,8% planu po zmianach) i w porównaniu do 2020 r. wydatki były większe o 1171,7 tys. zł (o 203,5%).

(akta kontroli str.551, 640-641)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ogłoszenie o wykonaniu umowy dotyczącej zamówienia publicznego udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego⁷⁴ zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 26 stycznia 2022 r., tj. po upływie 36 dni, zamiast 30 dni od jej wykonania (21 grudnia 2021 r.), co stanowiło naruszenie art. 448 pzp,

Przyczyną powyższej nieprawidłowości, pomimo ustanowienia procedur, było opóźnienie⁷⁵ w przekazaniu informacji o wykonaniu umowy przez Kierownika komórki organizacyjnej Sądu innemu pracownikowi Sądu, do którego obowiązków należało zamieszczanie ogłoszeń.

Kierownik Oddziału Informatycznego Sądu wyjaśniła, że nie miała pełnej wiedzy na temat terminu sporządzenia informacji o wykonaniu umowy, ponieważ informacja ta była nowym rodzajem ogłoszenia, a przedmiotowe postępowanie było pierwszym postępowaniem „unijnym” przeprowadzonym na podstawie nowej ustawy Prawo zamówień publicznych. Natomiast Specjalista ds. zamówień publicznych wskazała, że opóźnienie w zamieszczeniu w BZP ww. ogłoszenia wynikało z faktu, że informację o jej wykonaniu otrzymała 25 stycznia 2022 r., a problemy techniczne platformy spowodowały, że ogłoszenie opublikowano dopiero 26 stycznia 2022 r.

(akta kontroli str.7-8, 38-43, 181-199, 244-247, 251)

2. W pkt. 7 dokumentacji postępowania w celu udzielenia zamówienia o wartości nieprzekraczającej 130.000 zł⁷⁶, w lp.2 wskazano nazwę wykonawcy wraz z ceną oferty brutto, podczas gdy wykonawca ten oferty nie złożył, a cena dotyczyła oferty wykonawcy wskazanego w lp. 3, przy którym jednak ceny nie podano.

Pracownik sporządzający ww. dokumentację wyjaśnił, że błędnie wskazał wykonawcę, co jednak nie miało wpływu na wybór najkorzystniejszej oferty.

(akta kontroli str. 17-21, 225-235)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków budżetu państwa i wydatków budżetu środków europejskich.

Wydatki zostały rzetelnie skalkulowane i poniesione zgodnie z planem finansowym na cele służące realizacji zadań Sądu. Stwierdzone nieprawidłowości przy udzieleniu zamówień publicznych nie miały istotnego wpływu na powyższą ocenę.

⁷³ Z tego: 187,1 tys. zł - Program Operacyjnego Polska Cyfrowa i 560,5 tys. zł – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

⁷⁴ Na rozbudowę środowiska kopii zapasowych wraz z dostawą licencji do zabezpieczenia danych na potrzeby Sądu Apelacyjnego w Gdańsku o wartości 2790,0 tys. zł netto.

⁷⁵ Przekazano dane w ciągu 34 dni od dnia wykonania umowy, zamiast 21 dni, co wynikało z obowiązku określonego w § 4 ust. 2 pkt 2.6 Zarządzenia nr D.0103.1.2021 Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie zasad, formy i trybu udzielania zamówień publicznych oraz zasad powoływania i organizacji pracy komisji przetargowej w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku.

⁷⁶ W trybie zapytania ofertowego na wykonanie ekspertyzy dotyczącej możliwości dostosowania istniejącego kompleksu budynków na potrzeby SR Gdańsk-Północ oraz Archiwum Apelacji Gdańskiej o wartości 129,5 tys. zł netto.

OBSZAR **3. Sprawozdania**

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 15/04 – Sąd Apelacyjny w Gdańsku i sprawozdań jednostkowych Sądu Apelacyjnego w Gdańsku:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 15/04 – Sąd Apelacyjny w Gdańsku na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str.572-605, 628-646, 687-690, 938-950, 1007-1008)

Badanie pięciu sprawozdań miesięcznych Rb-28⁷⁷ wykazało, że zaangażowanie środków i zobowiązania z tytułu umów podpisanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości a wskazujących Sąd Apelacyjny w Gdańsku jako płatnika zostały wykazane w tych sprawozdaniach.

(akta kontroli str. 1035-1127)

Stwierzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Badane sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo, zgodnie z ewidencją księgową oraz terminowo przekazane do właściwych adresatów.

⁷⁷ według stanu na koniec czerwca, września, października, listopada i grudnia 2021

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

- Uwaga Pomimo ustanowienia w Sądzie procedur dot. zamówień publicznych nie zapewniono w pełni terminowej publikacji danych w Biuletynie Zamówień Publicznych.
- Wnioski Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁷⁸ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 14 kwietnia 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Dyrektor

Kontroler:
Małgorzata Szafran
Główny specjalista kontroli państwowej

podpis

p.o. DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
podpis

Tomasz Staboszowski

⁷⁸ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

